
Zopár tipov ako zohnať brigádu v Nórsku

Zopár tipov ako zohnať brigádu v Nórsku

Akonáhle nastane čas plánovania letných prázdnin, obráti sa na mňa niekto s otázkou, ako nájsť brigádu v Nórsku. Niet sa čo čudovať: drsná, no malebná severská príroda je turistickým i cestovateľským lákadlom a pre nás blízkou a pomerne ľahko dostupnou exotikou. Ako tam však prežiť a neskrachovať?

Pri väčšine dostupných a dobre platených brigád (služby) budete prichádzať do styku s Nórmami. Podmienkou preto je, že hovoríte plynule po nórsky. V tom prípade môžete začať hľadať prácu na sieti. Dobrá a prehľadná je stránka pracovného úradu www.aetat.no, kde môžete brigádu vyhľadávať podľa typu a regiónu. Existujú i iné, menej obsiahle vyhľadávače, napr. www.deltidsjobb.no. Okrem hľadania je možné sa i zaregistrovať a vložiť svoj životopis. Najlepšie je však možno priamo odpovedať na inzerát.

Ak nórsky jazyk neovládajte, musíte sa pravdepodobne uspokojiť s horšími platovými podmienkami a presunom do oblasti sezónnych prác, čo spravidla znamená poľnohospodárskych. Klasické sú farmy, najmä zber jahôd, ktorý už v Nórsku takmer nerobí nikto iný než Poliáci. Alebo môžete pomáhať s chovom dobytka, ide však väčšinou o fyzicky náročnú prácu, ktorá neraz vyžaduje trochu skúsenosti.

Prácu na farme môžete zohnať cez nórsku agentúru Atlantis, ale bohužiaľ nie priamo, ale len cez jej sprostredkovateľa, ktorým je pre Česko Student Agency sídliaca v Brne a pre Slovensko agentúra SAPA v Bratislave. Viac informácií nájdete na www.atlantis-u.no. Takáto práca je však predovšetkým medzikultúrna výmena, ktorej cieľom je poskytnúť študentom či mládeži možnosť pobudnúť istý čas v cudzej krajine. Bývate v rodine, jedlo a stravu máte zadarmo a dostávate minimum 825 NOK na týždeň. Z toho sa vám zaplatí cesta a možno uvidíte i kúsok Nórska. Ak vám nejde výlučne o peniaze, môže to byť skvelý zážitok.

Ak vám ide o peniaze, musíte potenciálnych zamestnávateľov kontaktovať sami. Ak chcete pracovať na farme, stojí za to overiť webovú stránku www.bondebladet.no, čo je elektronická verzia časopisu, ktorý odoberajú všetci farmári. Niekedy sa tam vyskytnú inzeráty, alebo môžete inzerát vložiť sami – avšak platený. Váš inzerát sa potom objaví v papierovej i internetovej verzii časopisu. Okrem fariem je možné nájsť prácu v rybárskom priemysle, najmä na severe Nórska. Je väčšinou dobre platená. Skúste prehľadať internet – vynaliezavosti sa medze nekladú.

Ak sa vám podarilo nájsť prácu, potrebujete ešte pracovné povolenie. Jedná sa o sezónne pracovné povolenie, ktoré sa vydáva na max. 3 mesiace v období máj-september. Vzťahuje sa na "typické sezónne práce", t.j. spravidla poľnohospodárske, ale výnimočne i práce v oblasti turizmu a iné spojené s letnou sezónou. Odporúča sa žiadať z Česka predtým, než vycestujete. Ak ste občan ČR, formulár dostanete na Veľvyslanectve Nórskeho kráľovstva (Hellichova 1, Praha – Malá strana, www.noramb.cz), ak ste občan SR, musíte sa obrátiť na Veľvyslanectvo vo Viedni. Alebo si formulár stiahnete na stránke www.udi.no. Priložiť musíte pracovnú zmluvu a preukázať, že máte kde bývať. Pripravte sa, že na povolenie budete čakať 2-3 mesiace. Doteraz sa zaň neplatilo, ale Úrad cudzineckej polície (UDI) zaviedol v septembri 2003 poplatky – o aktuálnom stave sa informujte na veľvyslanectve, alebo ešte lepšie na uvedenej webovej stránke. Pracovné povolenie je možné žiadať i priamo z Nórska po príchode. Toto bude trvať približne 2 týždne, ale ak začnete pracovať pred udelením povolenia, pracujete načierno a riskujete vyhodenie (to sa skutočne stalo poľským brigádnikom v lete 2003). Ďalšia možnosť je, že zamestnávateľ požiada o povolenie za vás.

V Nórsku budete odvádzať dane, ktorých výška závisí od toho, koľko zarobíte za aký dlhý čas. Ide o dosť nemilosrdnú sumu, ale veľká časť sa vám neskôr vráti. Ak viete, že zarobíte menej než cca. 22 000 NOK, dane neplatíte, musíte však o to požiadať vopred. Ak máte všetky papiere v poriadku, povolenie určite dostanete. Byrokracia v Nórsku je však na veľmi pokročilom stupni vývoja, a preto sa hlavne vyzbrojte trpezlivosťou. Je pravdepodobné, že so vstupom ČR a SR do EU sa podmienky hľadania práce i žiadania pracovného povolenia zmenia. Myslím si však, že si Nóri nechajú isté prechodné obdobie. Aktuálny stav zistíte na uvedenej stránke cudzineckej polície (UDI).

Lubomira Kuzmová

Lubomira Kuzmová studuje na FF UK obory norština a anglistika-amerikanistika. V súčasnej dobe je na stipendijnom pobytku na NTNU Trondheim, kde studuje na Inštitúte nordistiky a literárnej vedy